

SETKÁNÍ

Sídlo bylo skoro stejně impozantní jako v mých vzpomínkách z dětství. Byl jsem tu jen čtyřikrát či pětkrát, protože můj otec se nikdy nevyrovnal s teatrální homosexualitou svého bratra a vztahy mezi nimi byly bouřlivé. Při každé návštěvě jsem byl ohromen rozměry této budovy. Jaká výška, jaká délka, jaká rozloha! Dnes se krov ohýbal pod tíhou let a tašky se těmto změnám přizpůsobily. Dlaždice se viklaly jako staré zuby a rozmokvané parkety se poddávaly skryté a trpělivé činnosti dřevokazných hub. Už přes patnáct let tu nikdo nebydlel. Vybledlé malby a neštovičnatý strop byly svědky tohoto úpadku. Všechno bylo cítit plísní a rozkladem. Každý, kdo byl obdařen alespoň špetkou rozumu, musel v těchto zdech vidět kopu starostí a celou horu **průserů**. Namísto abych utíkal, co mi síly stačí, pryč od těch stoletých stromů a rozpadajících se střech, stoupal jsem s úsměvem do velké haly v patře. Pustil jsem se dlouhou chodbou zalitou zaprášeným světlem. Vstoupil jsem do veliké místnosti s nedozírným stropem. Staré hydraulické zařízení za mnou automaticky zavřelo dveře. Dům mě pozvolna pohlcoval.

EXPERT

Znali jsme se už dlouho. Před několika lety mi pomáhal spravit pár věcí v mém domě. Byl to zedník, který se zabýval také krovky domů a pokrýváním střech. Jmenoval se Eduardo Gomez a navzdory svému chrčivému kastilskému přízvuku zásadně trval na tom, aby se mu říkalo Édouard Gomet. Když mu někdo zavolal, odpovídal „Utelefonu“. Na mou žádost se přišel Édouard Gomet na dům podívat, aby udělal přibližný odhad prací. Zanášel si poznámky do notýsku a měřil plochy. Ale jak jsme postupovali, brzy rezignoval, přestal si cokoli zapisovat a už jen sklesle vzdychal nad množstvím a rozsahem prací, které se před ním odkrývaly. Když jsme dokončili prohlídku domu, poškrábal se na hlavě, postavil se přede mě, strčil ruku do kalhot, uspořádal vše, jak má být, a prohlásil: „Děte chlavou proti zdi. Všechno znóvu. Celý rok estavby. *Mucho* práce.“ Édouard Gomet si automaticky očichal konečky prstů, vrhl na budovu poslední pohled, usmál se, potřásl hlavou a podal mi ruku jako někdo, kdo právě uzavřel dobrý obchod.

HLEDÁNÍ

Všichni řemeslníci, kteří se dostavili, aby odhadli rozpočet ve svém oboru, potvrdili dobrozdání Édourda Gometa. Ten neoptimističtější mi poradil vzít si půjčku na dvacet let. A když jsem se pozastavil nad velikostí sum, které létaly vzduchem, když rozmáchlý podnikatel mluvil, řemeslník mě shovívavým tónem usadil: „člověk nezrestauruje zámek Chenonceaux

ze stavebního spoření“. Měl bezpochyby pravdu, ale v tu chvíli se mi v přišší velkého přijímacího pokoje zdálo, že má ksicht jako lump a výraz vrahouna. Navíc jsem si představil strýcova mladého milence, jak se s hlavou nezatíženou jakýmikoli rekonstrukcemi vzpamatovává z těžké životní ztráty natažen na terase svého přímořského apartmá v náručí nějakého bezpochyby žádostivého a svalnatého/ vysvaleného agenta.

V nadcházejících dnech se přijeli podívat všemožní stavbyvedoucí a kuplíři nejrůznějšího druhu, kteří uměli manipulovat lépe s ciframi než se zednickou lžící. Všichni mluvili asi takto: „Moje práce, pane Tanner, je zajistit na stavenišťe a poslat tam dělníky. Tady u vás, už jen v první fázi, by bylo práce pro pět chlápku na půl roku. Zhruba to vidím na dvě stě padesát éček na den bez daně, může být?“ Šest měsíců po dvanácti stech padesáti eurech za den. To je skoro sto osmdesát tisíc eur bez stavebního materiálu, kontejnerů a lešení. „A se vším všudy? No, počítejte do tři set tisíc. Abysme byli v klidu, tak tři sta padesát“. Duševní klid se pro mě stal dechberoucím, nedostupným přepychem, na který jen tak nebudu mít.

ČERNÝ TRH

Neměl jsem na vybranou. Podnikatelé a stavbyvedoucí mi předkládali rozpočty rovnající se nikaragujskému HDP, a tak jsem musel zvolit jinou cestu: pustit se do temných zákoutí práce na černo, proniknout do džungle vyhýbavých slov, vrtkavých slibů, podezřelých talentů, proměnlivých sazeb a elastických termínů, objevit svět bez daní, bez pravidel a bez zákonů, plný liknavých začátečníků, starých mazáků, protřelých důchodců, namistrovaných flákačů, charakterově narušených géniů, totálních bláznů i polobláznů, lemplů, lhářů, fanfarónů a podrazáků, nevyzpytatelnou společnost, kterou může vyřadit z provozu jediné slovo navíc, náraz větru nebo sklenice vína, kde pořád něco chybí, náradí, fošna, písek, pytel malty, trubka, odvaha, pájka. Zkrátka je to podivná džungle, která na vás jde útokem, pohltí vás a udělá z vás totálního blázna. „Děte chlavoury proti zdi, pané Tanner. Tadyti chlápky, co pracují na černo, to sou gangstéri, kaskadéri. Dechté si pozór. Sem vás varóval.“ Věděl jsem, že výstrahy Édouarda Gometa jsou opodstatněné: když vám zedník řekne, že si namelete o zeď, ví, o čem mluví. Ale nechtěl jsem to vědět, nechtěl jsem slyšet nic o ztroskotání, které mě čekalo, ani o pirátech, kteří už na mě číhají.

NOTÁŘ, část druhá

Abych mohl stavbu financovat, rozhodl jsem se prodat svůj dům. Jeho kouzlo zafungovalo okamžitě, takže jsem byl po dvou týdnech znovu u notáře i s budoucím majitelem. Muž

zákona se stále potýkal s kýcháním a slzením. „Ty moje alergie“, zamumlal místo omluvy ke kupujícímu neurčitého věku pocházejícímu z departementu Ariège Ten byl připlešlý, obočí stále jemně zdvižené, na rtech strnulý pokus o úsměv, který prozrazoval lehké rozpaky. Jeho obličej vyjadřoval tupou strnulost charakteristickou pro vysokou parohatou zvěř, kterou právě oslnily reflektory auta. Mimo to byl také postižen dvojicí iritujících řečových nešvarů. Jeho věty pokaždé začínaly slovy „Chtě nechtě“, popřípadě „Samo sebou“. „Chtě nechtě, když člověk kupuje takovýhle barák, nemůže se tam nastěhovat hned den nato.“ „Samo sebou, od určitých metrů se to vytápí hůř.“ Obohatil nás několika banálními pravdami, po čemž mu však otřepané fráze došly a chtě nechtě byl nucen vyplnit šek. Notář ho samo sebou předložil/ poslal k proplacení.